

*Επιτομή Δι-
Αρχ. Δ. Δ.*

Π ρ ό ς

Τό Υπουργεῖον Δικαιοσύνης
Γεν. Δ/νσις Δ.Δ.

Ε ν τ α ὕ θ α

Διά τοῦ πρὸς ἡμᾶς ὑμετέρου ὑπ' αριθ. 4214/έ.ξ. ἐγγράφου τίθεται πρὸς γνωμοδοτεῖν τὸ ἐρώτημα: Ἐάν ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ κατονομαζομένου Συμβολαιογράφοι, ὅστις διωρίσθη νομάρχης, διὰ β.δ. ἀπὸ 15-3-1969, βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1, 2 παρ. 1 καὶ 2, καὶ τοῦ ν.δ. 3436/55 "περὶ νομαρχῶν καὶ Ἐπαρχῶν" ὡς τεῦτα ἰσχύουν μετὰ τ' ἀρθρα 1 παρ. 1 καὶ 2 παρ. 1 τοῦ ἀν.ν. 212/67, "ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἀν.ν. 12/1967" περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Κρατικῶν Λειτουργῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Δικηγόρων διοριζομένων ὡς μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἢ εἰς θέσιν τοῦ Δημοσίου κ.λ.π." ἢ τυχόν ἄλλου τινὸς νόμου καί, ἐν καταφατικῇ περιπτώσει, ἂν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ εἰρημένου συντρέχουν αἱ σὺνδιαδικαί προϋποθέσεις τοῦ ὡς ἄνω Νόμου", ἐν ὄψει αἰτήσεως τούτου ὅπως δι' ἀποφάσεως ὑμῶν "θεωρηθῇ ἐν ἀναστολῇ ἀσκήσεως τοῦ λειτουργήματος τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ ἀπολαμβάνη κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῶν ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Σηλλόγου Ἀθηνῶν παγίθου δικαιώματός σου". Ἐπὶ τούτου, ἐπιστρέφοντες συνημμένως τὴν πρὸς ὑμᾶς αἴτησιν τοῦ Χρ. Μπιτσάκη, ἔχομεν τὴν τιμὴν

νά ἐκθέσωμεν τά κάτωθι:

I.-Διά τοῦ ἐρωτήματος τίθεται κυρίως τό νομικόν ζήτημα ἐάν Συμβολαιογράφος διορισθεὶς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις Νομάρχης θεωρῆται, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ Νομάρχου, ὡς Συμβολαιογράφος ἐν ἐνεργείᾳ τελῶν καὶ ἀπολαμβάνων πάντων τῶν εἰς τὴν θέσιν ταύτην προσηκόντων δικαιωμάτων.-

II.- Οἱ Συμβολαιογράφοι περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀρθρ. 166, 168, 169, 171-175, 177-204, 206 - 211, 223 καὶ 235 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ("Ἰδετε Α.Ι. 171/55 ΝοΒ 3, 541, Σ.τ. Ε, 1636/53, ΝοΒ2, 79). Συνεπῶς κατὰ τό ἄρθρον 276 τοῦ Ὁργανισμοῦ Δικαστηρίων τὰ ἔργα τούτων δέν συμβιβάζονται "μέ καμμίαν ἄλλην δικαστικὴν, διοικητικὴν, ἐκκλησιαστικὴν, στρατιωτικὴν ἢ δημοσίαν ὑπηρεσίαν... εἰ μὴ ὅτι οἱ νόμοι ἐπιτρέπουσι ῥητῶς ἐξαίρεσιν τινά". Κατὰ δέ τό τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ "ὅστις ἀποδέχεται ἢ κατέχει δύο ἢ πλείονας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων τιμωρεῖται μέ τοινὴν πειθαρχικὴν ἂν δέ μετὰ τὴν πρὸς αὐτόν ἐπίσημόν κοινοποίησιν τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἐπιμένῃ κατέχων αὐτάς, ἰποβάλλεται ὅλων τούτων τῶν θέσεων". Καθὼς δὲ δυνάμεθα νά γνωρίζωμεν δέν ὑφίσταται διάταξις δημιουργοῦσα ἐξαίρεσιν ἐκ τῶν ὀριζομένων ἐν τῷ ὡς ἄνω ἀρθρῷ 276, οὐδέ καὶ ὁμιλοῦσα περὶ τοῦ ὅτι τελεῖ τό λειτουργήμα αὐτῶν ἐν ἀναστολῇ ἐν περιπτώσει διορισμοῦ αὐτῶν εἰς ἑτέραν θέσιν ("Ὡς πρὸς τοὺς διηγηδῶρους ἴδετε ἀρθρ. 62 τοῦ ν.δ. 3026/54 "περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Διηγηδῶρων" ὡς τοῦτο μετὰ μεταγενεστερᾶς τροποποιήσεως ἰσχύει), εἰδικὴν ὡς πρὸς τοὺς Συμβολαιογράφους ἢ γενικώτεραν περιλαμβάνουσιν καὶ τούτους πλὴν τῶν διατάξεων τοῦ αν.ν. 12/1967 περὶ ὧν κατωτέρω.-

III.-1. Κατὰ τό ἀρθρον 2 τοῦ αν.ν. 12/1967 "1.- Δημόσιοι, πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ Δικαστικοὶ ἐν γένει λειτουργοὶ ἢ τούτοις ἐξομοιούμενοι μετέχοντες τῶν ἐν ἀρθρῷ 1 τοῦ παρόντος λειτουργημάτων καὶ θέσεων, θεωροῦνται κατὰ τὸν χρόνον ἀσκήσεως τῶν ἐν αὐταῖς καθηκόντων ὡς ἐν ἐνεργείᾳ διατελοῦντες καὶ ἀπολαμβάνουσι πάντων τῶν εἰς τὴν θέσιν ταύτην προσηκόντων δικαιωμάτων. 2." Ἄπας ὁ χρόνος διαρκείας τοῦ κατ' ἀρθρ. 1 διορισμοῦ αὐτῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ ὀργανικῇ θέσει ἣν πρότερον κατέϊχεν ὁ διοριζόμενος καὶ προκειμένου δέ περὶ δικαστικῶν λειτουργῶν καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιούμενων καὶ ὡς χρόνος ἀσφαλείσεως εἰς τό Ταμεῖον Συντάξεων Νομικῶν καὶ Ἐπικουρικῶν τοιοῦτον ὑπὸ τὸν ὄρον ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὰ ὡς ἄνω Ταμεῖα ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένων ὑποχρεώσεων τῶν". Ἐντεῦθεν γεννᾶται

τις

τό ζήτημα εάν ὁ κατά τὰ ἐν τῷ ἐρωτήματι διορισθεὶς εἰς θέ-
σιν Νομάρχου Συμ/φος "μετέξει τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ.ν.
12/1969 λειτουργημάτων καὶ θέσεων".

2.- Κατὰ τὸ ἄρθρ.1 τοῦ ἀ.ν. 12/1969 " 1. Εἰς δικαστι-
κοῦς λειτουργοὺς ἐν γένει ἢ τούτοις ἐξομοιουμένους, εἰς δη-
μοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς, ἐν ἐνεργείᾳ τῶν.....,
δύναται, κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων, ν' ἀνα-
τίθενται, διὰ Βασιλικοῦ μὲν διατάγματος τὰ ἔργα μελῶν τοῦ
Ἑπιχειρηματικοῦ Συμβουλίου καὶ..... δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἑπιχειρη-
ματικοῦ Συμβουλίου τὰ ἔργα οἱ ἄλλοτε πόλιτικῆς Ἑπηρεσίας τοῦ
Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ αὐτοτελοῦς
ἢ ἀποκεντρωμένης ἢ παρακέντημένης δημοσίας ὑπηρεσίας ὡς
καὶ ἐκτός τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς δυνάμει τῶν κειμέ-
νων διατάξεων, δύναται νὰ γίνῃ ἀπόσπασις εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑπη-
ρεσίας δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. 2.- Ὅπου
τῆς κειμένης νομοθεσίας ἡ οὕτω κατάλαμβανόμενη θέσις θεω-
ρεῖται ὡς τακτικὴ θέσις μονιμοῦ ὑπαλλήλου αὐτῆς λογίζεται
ὡς προσωρινῶς πληρωθεῖσα διὰ διορισμοῦ.-

3.- Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ
ἀ.ν. 12/1967 καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ, δι' ὧν ρυθμίζονται θέμα-
τα ἀφορῶντα εἰδικώτερον τοῦς, εἰς οὓς ἀνατίθενται κατὰ τὰς
διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων "ἔργα",
ἀξιωματικούς ἐν ἐνεργείᾳ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν Σω-
μάτων Ἀσφαλείας (ἄρθρ.3) καὶ δικηγόρους (ἄρθρ.4) καὶ ὁρί-
ζεται ὅτι "Μετά τὴν καθ' ὅσον ἴηποτε τρόπον λῆξιν τῆς κατὰ
τόν παρόντα νόμον ἀναπεθεσίαν ὑπηρεσίας ἅπαντες οἱ ἐν αὐτῷ
ἀναφερόμενοι ἐπανερχονται ἀνεῦ ἄλλης τινός διατυπώσεως εἰς
τὴν προτέραν ὑπηρεσίαν των" (ἄρθρ. 5), ὁριζομένης ἐν τῷ
τελευταίῳ ἄρθρῳ (6) καὶ τῆς αναδρομικῆς ἰσχύος αὐτοῦ (ν.
12/1967), σαφῶς προκύπτει ὅτι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, ἐθεσπί-
σθη δυνατότης ἀντιμετώπισεως ἀναγκῶν τῆς κρατικῆς δραστη-
ριότητος διὰ χρησιμοποίησεως Κρατικῶν Λειτουργῶν ἐν ἐνε-
ργείᾳ εἰς ἔργα ἐν τῷ Κρατικῷ ὀργανισμῷ διάφορα τῶν τῆς θέ-
σεως ἣν ἕκαστος τούτων κατέχει. Πρὸς τοῦτο καθωρίσθησαν
τίνα εἶναι τὰ δυνάμενα ν' ἀνατεθῶσιν ἔργα, εἰς τινὰς δύνα-
ται ν' ἀνατεθῶσιν ταῦτα, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀρμόδιον διὰ τὴν τοιαύ-
την ἀνάθεσιν ὄργανον ὁρίζεται ὅτι ἐκ τῶν ἀναφερομένων δύο
κατηγοριῶν τῶν ἐν λόγῳ ἔργων τὰ μὲν ἀνατίθενται διὰ Βασιλι-
κοῦ Δ/τος τὰ δὲ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἑπιχειρηματικοῦ Συμβουλίου.
Ἑτεραι προϋποθέσεις ἀναθέσεως τῶν εἰρημένων, κατὰ τὸν ὡς
ἄνω ἀ.ν. 12/1967, ἔργων δὲν τίθενται διὰ τῶν διατάξεων
τούτων, ἐνῶ εἰδικῶς ὁρίζεται ὅτι ἡ κατ' αὐτὸν ἀνάθεσις τῶν
ἀνωτέρω ἔργων γίνεται "κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων

διατάξεων". ~~Εν~~ ~~δε~~ τῆς ἀνωτέρω (ὑπό III, 2) ἀντιγραφείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 1 παρ. 2, προκύπτει ὅτι τ' ἀνατιθέμενα ἔργα εἶναι δυνατόν νά μή συμπέτουν πρὸς τὰ ἔργα τακτικῆς θέσεως μονίμου ὑπαλλήλου καὶ ὅτι ἢ κατὰ τὸν ἀ.ν. 12/1967 ῥυθμίσις ἔχει τὸν χαρακτῆρα τῆς προσωρινότητος. Ὑπὸ ταῦτα δὲν δύναται νά ὑπάρξῃ, καθ' ἡμᾶς, ἀμφιβολία εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀ.ν. 12/1967 ἰσχύει παράλληλως πρὸς τὰς μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἰσχυούσας διατάξεις, περὶ τῶν ἐν γένει ζητημάτων ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὴν περίπτωσιν ἀναλήψεως ὑπὸ ἐν ἐνεργείᾳ Κρατικοῦ λειτουργοῦ ἔργων, ἐντῷ Κρατικῷ Ὄργανισμῷ ἑτέρας τῆς ἣν κατέχει οὗτος θέσεως καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τούτου (ἀ.ν. 12/1967) ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τοὺς εἰς οὓς ἀνατίθενται κατὰ τὸ ἄρθρον αὐτοῦ ἔργα ἐκ τῶν αὐτόθι ἀναφερομένων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημαίνει ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 12/1967 προϋποθέτουν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν των, ἀνάθεσιν κατ' αὐτὰς ἔργων "κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων" καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς "κειμένας" διατάξεις. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν δὲ προϋπόθεσιν τελεῖ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω (ὑπό III, 1) ἀντιγραφείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 2 παρ. 1, ἐν ὅφει τῆς ἐν παύτῃ φράσεως "μετέχοντες τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 λειτουργημάτων καὶ θέσεων" τοῦθ' ὅπερ δὲν σημαίνει ἄλλο τί, ἢ ὅτι ἡ διατάξις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τοὺς εἰς οὓς ἀνετέθησαν ἔργα κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου (ἴδετε καὶ ἐν παραγρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τὴν φράσιν "τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 διορισμοῦ αὐτῶν"). Τοῦ ο σημειωτέον ἐπιβάλλεται καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει ὁ ἀ.ν. 12/1967, ὅστις ἐν ὅφει τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ συνίσταται εἰς θέσπισιν δυνατότητος ἀντιμετωπίσεως κρατικῶν ἀναγκῶν ἀπὸ ἀπόψεως προσωπικοῦ, διὰ χρησιμοποίησεως ἐν ἐνεργείᾳ Κρατικῶν λειτουργῶν κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων, καὶ ῥυθμίσιν ζητημάτων μόνον ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς δυνατότητος ταύτης ἀνακυπτόντων, οὐδαμῶς ἐκτετατομένου τοῦ τοιούτου σκοποῦ καὶ εἰς ῥυθμίσιν ζητημάτων, ~~καὶ~~ ἀνακυπτόντων ἐκ διορισμοῦ Κρατικοῦ λειτουργοῦ εἰς ἑτέραν ἐν τῷ Κρατικῷ Ὄργανισμῷ, τῆς ἣν κατέχει οὗτος ~~θέσεως~~, κατὰ τὰς "κειμένας" διατάξεις. Πάντως ἐάν τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐσκόπει ὁ νομοθέτης θά ἔδει, ἐν ὅφει τῆς θεμελιώδους σημασίας, ἦν τὸ περὶ οὗ τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 2 παρ. 1, ζήτημα (περὶ αὐτοῦ γενικῶς ἴδετε Κυριακόπουλον Δίκαιον τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων (1954) Κεφ. Ε' ἀρ. 10 σελ. 98 ἐπ.) τῆς λειτουργίας τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν κέντηται, νά ἐκφρασθῇ ῥητῶς.

IV.- Ὁ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐρωτήματι διορισθεῖς εἰς θέσιν Νομάρχου Συμ/φος "δὲν μετέχει" τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ.

1^ο (μοῦτος),
τεσεγ

1^ο νόμου
τεσεγ

τεσεγ

νόμου 12/1967 λειτουργημάτων ή θέσεων υπό την άρθρω 2 παρ.1 έννοιαν τών λέξεων τούτων (Ίδείτε άνωτέρω υπό ΙΙΙ,3) 'Εκ τών έν τῷ άρθρω 1 τούτου προϋποθέσεων, συντρέχουσιν έν προκειμένω, α') ότι ο Συμβολαιογράφος περιλαμβάνεται είς τήν κατηγορίαν τών κρατικῶν λειτουργῶν είς οὓς εἶναι δυνατόν ν'άνατεθῶσι τά κατά τήν διάταξιν αὐτήν ἔργα τούτου ὅντος κατά τ'άνωτέρω (υπό ΙΙ) δημοσίου ὑπαλλήλου, καί β') ότι τά ἔργα τῆς θέσεως τοῦ Νομάρχου περιλαμβάνονται είς τά "ἔργα τῆς οἰασοδήποτε πολιτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου" ἅτινα δύνανται κατά τήν αὐτήν διάταξιν "ν'άνατεθῶσι" είς τούς ένταύτη ὀριζομένους κρατικούς λειτουργούς. Δέν συντρέχει ὅμως ή προϋπόθεσις τῆς "κατά παρέκκλισιν έκ τών κειμένων διατάξεων" ἀνάθεσις τῶν κατὰ τήν διάταξιν τοῦ άρθρ. 1 ἔργων είς τούς ένταύτη καθοριζομένους κρατικούς λειτουργούς, διότι οὗτος διωρίσθη, κατὰ τά ἐκτιθέμενα είς τό ἐρώτημα καί είς τό δι'οὔ διωρίσθη οὗτος Νομάρχης β.δ.(Φ Ε Κ τ.Γ'άρ.80/1969) ὅπερ ἐξεδόθη "προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καί συμφώνως πρός 1) τάς διατάξεις τῶν άρθρων 1,2 παρ.1 καί καί 2, καί 6 τοῦ ν.δ. 3436/55 ὡς ἐτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν διά τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3770/1957, τῶν άρθρων 1 παρ.1 καί 2 παρ.1 τοῦ α.ν. 212 καί 2) τήν ὑπ'ἀριθ..... πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου..... ἐπί τριετίας θητείας", κατὰ τάς "κειμένας" διατάξεις, τοιούτων οὐσῶν τῶν ἐπί τοῦ θέματος τοῦ διορισμοῦ τῶν Νομαρχῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3436/55 ὡς αὗται ίσχύουν μετά τό ν.δ. 3770/57 καί τόν α.ν.λ 212/1967, μηδέμίαν ἀσκοῦντος ἐπιρροήν έν προκειμένω τοῦ ότι τό τελευταῖον τοῦτο, ἀναφερόμενον μόνον είς τούς κατὰ τάς κειμένας" διατάξεις διοριζομένους, νομοθέτημα εἶναι μεταγενέστερον τοῦ ἑτέρου, θέμα ρυθμιζόντος α.ν. 12/1967, καί οὐχί κατὰ παρέκκλισιν αὐτῶν. Συνεπῶς δέν δύναται νά τύχη ἐφαρμογῆς, είς τήν περίπτωσιν τοῦ κατὰ τά έν τῷ ἐρωτήματι διορισθέντος είς θέσιν Νομάρχου Συμ/φου, ή διάταξις τοῦ άρθρ. 2 παρ.1 τοῦ α.ν. 12/1967.-

V.- Ὑπό τ'άνωτέρω ή γνώμη μας ἐπί τοῦ κυρίως τίθεμένου έν τῷ ἐρωτήματι ζητήματος εἶναι ἀποφατική. Μετά τοῦτο δέ δέν προβαίνομεν είς τήν ἔρευναν τοῦ ζητήματος ὅπερ διά τοῦ ἐρωτήματος τίθεται είς τήν, ή συντρέχουσαν, περίπτωσιν καταφατικῆς έν τῷ κυρίῳ ζητήματι γνώμης.-

Μετά τιμῆς

(Παν.Θεράπος)